ĢENERĀLADVOKĀTA P. K. VILJALONA [*P. C. VILLALON*] SECINĀJUMI, sniegti 2011. gada 14. jūlijā [1]

1. Šajā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu tiek izvirzīts jautājums par to, kā interpretēt tiesību normu, kas paredzēta Eiropas Savienības Muitas kodeksā [2], ko Tiesai jau ir bijusi iespēja interpretēt [3], definējot tāda muitas maksājuma, kas radies, Eiropas Savienības muitas teritorijā pretlikumīgi ievedot preces, parādniekus. Tomēr pamata lietā runa ir par nebijušu situāciju, un šīs lietas atrisinājums var radīt būtiskas sekas. Lietas īpašais raksturs ir saistīts ar šādiem apstākļiem — piedalīšanās attiecīgo preču pretlikumīgā ievešanā ir notikusi ar interneta starpniecību un, veicot strīdīgo pārkāpumu, ir izmantota pasta satiksme. Ņemot vērā šos abus faktus, pamata lietas atrisinājums varētu skart ļoti lielu skaitu cilvēku, jo tirdzniecība pa pastu attīstās nepieredzētā apmērā [4] un internetam piemīt pastiprinājuma efekts [5].

I — Atbilstošās tiesību normas

2. Muitas kodeksa 202. pantā ir noteikts:

"1. Ievedmuitas parāds rodas:

a) pretlikumīgi Kopienas muitas teritorijā ievedot ar ievedmuitas nodokli apliekamās preces

[..].

1 — Oriģinālvaloda — franču.

2 — Padomes 1992. gada 12. oktobra Regula (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 1. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 16. novembra Regulu (EEK) Nr. 2700/2000 par grozījumiem Padomes Regulā (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienu muitas kodeksa izveidi (OV L 311, 17. lpp.; turpmāk tekstā — "Muitas kodekss").

3 — Skat. it īpaši 2004. gada 4. marta spriedumu apvienotajās lietās C-238/02 un C-246/02 *Viluckas* un *Jonusas* (*Recueil*, I-2141. lpp.), 2004. gada 23. septembra spriedumu lietā C-414/02 *Spedition Ulustrans* (Krājums, I-8633. lpp.), kā arī 2005. gada 3. marta spriedumu lietā C-195/03 *Papismedov* u.c. (Krājums, I-1667. lpp.).

4 — Kā Ekonomikas un sociālo lietu komiteja to norādījusi savā Priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko nosaka Kopienas Muitas kodeksu (Modernizētais Muitas kodekss) (COM(2005) 608, galīgā redakcija) (OV 2006, C 309, 22. lpp.), "interneta tīklā vai, izmantojot pasta sūtījumus, preču pirkumu apjoms trešajās valstīs strauji pieaug".

5 — Plašākā nozīmē šī lieta var ietekmēt tirdzniecības metodes, piemēram, "tiešo piegādi", kas ļauj pārdot no tāda piegādātāja iegādāto preci, kurš pats uzņemas atbildību par piegādi, tādējādi izvairoties no problēmām, kas citu starpā saistītas ar krājumu pārvaldību, loģistiku un garantijas apkalpošanu.

Šajā pantā "pretlikumīga ievešana" nozīmē jebkādu ievešanu, pārkāpjot 38.–41. pantu un 177. panta otro ievilkumu.

2. Muitas parāds rodas brīdī, kad preces tiek pretlikumīgi ievestas.

3. Parādnieks ir:

— jebkura persona, kas pretlikumīgi ievedusi šādas preces,

— jebkura persona, kas piedalījusies preču pretlikumīgā ievešanā un apzinājusies, vai kurai [saprātīgi] būtu bijis jāapzinās, ka šāda ievešana ir pretlikumīga, un

— ikviena persona, kas ieguvusi vai turējusi attiecīgās preces un apzinājusies, vai kurai preču saņemšanas vai iegūšanas brīdī [saprātīgi] būtu bijis jāapzinās, ka tās ievestas pretlikumīgi [6]."

6 — Laika posmā, kad notika attiecīgie fakti pamata lietā, proti, no 2004. gada aprīļa līdz 2006. gada maijam, Muitas kodekss tika grozīts tostarp ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 13. aprīļa Regulu (EK) Nr. 648/2005, ar ko groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 117, 13. lpp.). Grozījumi, kas ar šo regulu veikti Kopienas Muitas kodeksā, tostarp attiecībā uz kodeksa 40. pantu veiktie grozījumi, tomēr tieši neietekmē pamata lietas atrisinājumu.

II — Pamata lieta

3. No iesniedzējtiesas nolēmuma, kā arī rakstveida apsvērumiem, kas iesniegti saskaņā ar Tiesas Statūtu 23. pantu, izriet, ka no 2004. gada aprīļa līdz 2006. gada maijam O. Jestels [*O. Jestel*] pamata lietā ir piedalījies izsolēs interneta vietnē *eBay*, ar kuras starpniecību viņš savā vārdā uztur divus veikalus [7], kuros viņš tirgoja daudzas Ķīnas izcelsmes preces.

4. Prasītājs pamata lietā darbojās kā starpnieks preču pirkuma līgumu noslēgšanā, saņemot atlīdzību par pakalpojumiem, tostarp ar valodu saistītiem pakalpojumiem, kas sniegti prasītāja veikalos interneta vietnē *eBay*. Savukārt piegādātājs no Ķīnas nodrošināja preču piegādi, noteica to cenas un nosūtīja tās uz Eiropas Savienību, kur Vācijā dzīvojošiem pircējiem tās piegādāja tieši, nosūtot pa pastu.

7 — Uzreiz ir jāprecizē, ka, lai gan prasītājs pamata lietā ir veicis savu darbību ar interneta starpniecību, Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 8. jūnija Direktīva 2000/31/EK par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (Direktīva par elektronisko tirdzniecību) (OV L 178, 1. lpp.) nav piemērojama. Kaut arī šī direktīva attiecas uz starpniecības pakalpojumiem *eBay* interneta vietnē, saskaņā ar 2. panta h) apakšpunkta ii) daļu tā neattiecas uz "tādu preču piegādi, attiecībā uz kurām līgums ir noslēgts ar elektroniskajiem līdzekļiem", kā to ir konstatējusi Tiesa; skat. 2010. gada 2. decembra spriedumu lietā C-108/09 *Ker-Optika* (Krājums, I-12213. lpp., 29. un 30. punkts).

5. Acīmredzot tādēļ, ka Ķīnas piegādātāji snieguši kļūdainas norādes par nosūtīto paku saturu un vērtību, šādi piegādātas preces nav uzrādītas muitā un tādējādi par tām nav nomaksāts ievedmuitas nodoklis.

6. Uzskatot, ka prasītājs pamata lietā ir piedalījies preču pretlikumīgā ievešanā Savienības muitas teritorijā Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrā ievilkuma izpratnē, *Hauptzollamt Aachen* [Āhenes Galvenā muitas pārvalde] tam nosūtīja paziņojumu par nodokļu piedziņu, nosakot pienākumu samaksāt muitas maksājumu aptuveni EUR 10 000 apmērā un pievienotās vērtības nodokli par ievestajām precēm aptuveni EUR 21 000 apmērā.

7. Prasītājs pamata lietā iesniedza sūdzību par paziņojumu par nodokļu piedziņu, kurā tas norādīja, ka pirkuma līgumu noslēgšana *eBay* interneta vietnē un pircēju vārdu un adrešu nodošana Ķīnas piegādātāja rīcībā nevarēja būt piedalīšanās preču pretlikumīgā ievešanā Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrā ievilkuma izpratnē, jo šīs darbības ir veiktas krietni pirms preču nosūtīšanas un tām ir nozīme tikai attiecībā uz šīs nosūtīšanas pamatā esošo darījumu.

8. Tā kā prasītāja pamata lietā iesniegtā sūdzība, kā arī par šo noraidījumu celtā prasība *Finanzgericht* [Finanšu tiesā] (Vācija) tika noraidīta, prasītājs iesniedza *Revision* sūdzību *Bundesfinanzhof* [Federālajā Finanšu tiesā].

III — Prejudiciālie jautājumi

9. Apšaubot jautājumu, vai tas, ka preču pirkuma līgumu noslēgšanā prasītājs pamata lietā ir piedalījies ar savu *eBay* interneta vietnē izvietoto interneta veikalu starpniecību, ir pietiekams iemesls, lai prasītāju atzītu par muitas parādnieku Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrā ievilkuma izpratnē, *Bundesfinanzhof* nolēma uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

"1) Vai persona ir atzīstama par muitas parādnieku, ņemot vērā tās "piedalīšanos" preču pretlikumīgā ievešanā Eiropas Savienības muitas teritorijā Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi 202. panta 3. punkta otrā ievilkuma izpratnē, ja šī persona, tieši nepiedaloties preču ievešanā, ir bijusi starpniece līgumu par attiecīgo preču iegādi noslēgšanā un šajos apstākļos apzinās,

ka pārdevējs var piegādāt šīs preces vai daļu no tām, izvairoties no ievedmuitas nodokļa samaksas?

2) Vai attiecīgā gadījumā pietiek ar to, ka šī persona ir pieļāvusi šādu iespēju, vai arī persona kļūst par parādnieku tikai tad, ja tā paredz, ka tas tā notiks?"

IV — Vērtējums

A — *Uzdotie jautājumi*

13. Uzdodot šos divus jautājumus, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai uz faktiem, kas tajā tika iesniegti saistībā ar pamata lietu, attiecas Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrā ievilkuma noteikumi.

10. Iesniedzējtiesa precizē, ka vēl nav līdz galam noskaidrots jautājums par to, vai prasītājs pamata lietā bija pārliecināts, ka saistībā ar šo preču ievešanu tiks nokārtotas muitas formalitātes, vai tam bija zināmas šaubas šajā aspektā vai arī tas jau iepriekš paredzēja, ka šīs preces tiks ievestas, nenokārtojot minētās formalitātes.

14. Jāuzsver, ka iesniedzējtiesa uzskata par neapšaubāmu, ka strīdīgās preces Savienības muitas teritorijā tika ievestas pretlikumīgi Muitas kodeksa 202. panta 1. punkta izpratnē. Tā vēlas noskaidrot, vai apstākļi, kādos prasītājs pamata lietā ir piedalījies šajās darbībās, kuru rezultātā ir notikusi strīdīgā pretlikumīgā ievešana, ļauj uzskatīt, ka, pamatojoties uz Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otro ievilkumu, prasītājs ir uzskatāms par tādu muitas parādnieku, kas radies, ievedot minētās preces.

11. Čehijas Republikas valdība un Eiropas Komisija ir iesniegušas rakstveida apsvērumus.

12. Tā kā šajā ziņā Tiesas Reglamenta 104. panta 4. punktā paredzētajos termiņos ieinteresētās puses, kuras iesniegušas rakstveida apsvērumus, nav izteikušas nevienu lūgumu, Tiesa nolēma nerīkot tiesas sēdi.

15. Iesniedzējtiesa skaidri norāda, ka tai ir šaubas par to, vai personu, kas, nebūdama tieši iesaistīta preču pretlikumīgā ievešanā, ir palīdzējusi noslēgt attiecīgo preču pirkuma

līgumus, var uzskatīt par tādu, kas ir piedalījusies šādā ievešanā Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrā ievilkuma izpratnē.

16. Turklāt iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai personu tādā situācijā, kādā atrodas O. Jestels, var atzīt par parādnieku Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrā ievilkuma izpratnē, ja tā varēja "apzināties" ("in Betracht ziehen"), ka preces vai daļa preču, iespējams, tiks piegādātas, izvairoties no ievedmuitas nodokļa. Uzdodot otro jautājumu, iesniedzējtiesa vēlas precīzāk noskaidrot, vai pietiek ar to, ka šī persona ir "pieļāvusi" ("für denkbar halten") šādu iespēju, vai arī ir nepieciešams, ka tā "paredz" ("fest rechnen") šīs varbūtības īstenošanos.

B — *Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta struktūra: otrais ievilkums*

17. Muitas kodeksa 202. panta 3. punktā ir definētas trīs tādu personu kategorijas, kuras var atzīt par tādiem muitas parādniekiem, kas radušies, Savienības teritorijā pretlikumīgi ievedot preces. Pirmkārt, personas, kuras pretlikumīgi ieved preces; otrkārt, personas, kuras piedalījušās preču pretlikumīgā ievešanā un apzinājušās vai kurām saprātīgi būtu bijis jāapzinās, ka šāda ievešana ir pretlikumīga, un, treškārt, personas, kuras ieguvušas vai turējušas attiecīgās preces un apzinājušās vai kurām preču saņemšanas vai iegūšanas brīdī saprātīgi būtu bijis jāapzinās, ka tās ievestas pretlikumīgi.

18. Kā Tiesa jau ir nospriedusi, no paša Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta formulējuma izriet, ka Savienības likumdevējs ir vēlējies pilnībā paredzēt nosacījumus, pēc kādiem nosakāmas personas, kas ir muitas parādnieki [8], un plaši definēt personas, ko var atzīt par muitas parādniekiem [9] gadījumā, kad Savienības muitas teritorijā tiek pretlikumīgi ievestas preces.

19. Ir skaidrs, ka prasītājs pamata lietā nav persona, kas faktiski ievedusi [10] strīdīgās preces Savienības muitas teritorijā, un tādēļ to nevar uzskatīt par muitas parādnieku, pamatojoties uz Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta pirmo ievilkumu [11].

8 — Iepriekš minētie spriedumi lietā *Spedition Ulustrans* (39. punkts), kā arī lietā *Papismedov* u.c. (38. punkts). Skat. arī 2005. gada 15. septembra spriedumu lietā C-140/04 *United Antwerp Maritime Agencies* un *Seaport Terminals* (Krājums, I-8245. lpp., 30. punkts).

9 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Papismedov* (38. punkts).

10 — Tas būtu, piemēram, gadījums, kad kravas automašīnas šoferis, iebraucot Eiropas Savienības teritorijā, pārvadātās preces nav deklarējis savā maršrutā pirmajā muitas postenī, kā tas bija lietās, kurās ir taisīts iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Viluckas* un *Jonusas*.

11 — Iepriekš minētie spriedumi apvienotajās lietās *Viluckas* un *Jonusas* (29. punkts), kā arī lietā *Spedition Ulustrans*.

20. Skaidrs ir arī tas, ka šī persona nav ieguvusi vai turējusi strīdīgās preces un arī šādā gadījumā to nevar uzskatīt par muitas parādnieku, pamatojoties uz Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta trešo ievilkumu.

21. Tādēļ iesniedzējtiesa pamatoti apšauba Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrā ievilkuma piemērojamību saistībā ar attiecīgajiem faktiem pamata lietā.

C — Kurš ir parādnieks Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrā ievilkuma izpratnē?

22. Atzīšana par "parādnieku" Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrā ievilkuma izpratnē ir pakļauta nosacījumiem, kas pamatojas uz principā objektīva vērtējuma aspektiem, proti, piedalīšanos strīdīgo preču pretlikumīgā ievešanā, un subjektīva vērtējuma aspektiem, proti, šīs ievešanas pretlikumīgā rakstura apzināšanos. Kā Tiesa jau ir vispārīgi uzsvērusi, parādniekam — fiziskai vai juridiskai personai — ir apzināti jāpiedalās [12] pretlikumīgā preču ievešanā Savienības muitas teritorijā, turklāt tā ir precizējusi, ka subjektīva vērtējuma aspekti noteiktos gadījumos var liegt atzīt personu par parādnieku [13].

23. Pirms detalizēti aplūkot Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrā ievilkuma piemērošanas nosacījumus, jāatgādina, ka iesniedzējtiesa pamatojas uz principu, ka Savienības teritorijā preces ir ievestas pretlikumīgi un tādējādi saistībā ar šo ievešanu nav nokārtotas Muitas kodeksa 38.–41. pantā paredzētās formalitātes. Tomēr iesniedzējtiesa nesniedz gandrīz nekādu papildu informāciju šajā ziņā, lai gan šīs preces ir ievestas, izmantojot pasta satiksmi. Uz pasta satiksmi attiecas īpaši noteikumi, no kuriem daži izriet no starptautiskajām tiesībām, kas var ietekmēt pamata lietas atrisinājumu. Tādēļ, pirms izskatīt divus Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrā ievilkuma piemērošanas nosacījumus, īsumā jāizklāsta galvenie noteikumi, kas ir piemērojami attiecībā uz pasta satiksmi.

1) Ievada apsvērumi par pasta satiksmes īpašo raksturu

24. Saskaņā ar Muitas kodeksa 38. panta 1. punkta a) apakšpunktu Savienības muitas teritorijā ievestas preces pavada persona, kas

12 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Papismedov* u.c. (40. punkts).

13 — Iepriekš minētie spriedumi lietā *Spedition Ulustrans* (27. un 28. punkts), kā arī lietā *Papismedov* (40. punkts).

tās nevilcinoties nogādā muitas iestāžu norādītā muitas iestādē vai jebkurā citā šo dienestu norādītā vai atļautā vietā. Tomēr attiecībā uz pasta satiksmi Muitas kodeksa 38. panta 4. punktā ir paredzēts izņēmums šim noteikumam, ar nosacījumu, ka tā netiek vājināta muitas uzraudzība un muitas kontroles iespējas netiek apdraudētas [14].

25. Tiesai pagaidām nav bijis jāinterpretē šī Muitas kodeksa tiesību norma un plašākā nozīmē jāizvērtē muitas noteikumi, kas piemērojami pasta satiksmes jomā.

26. Savienības tiesībās [15] svarīgākie īpašie noteikumi, kas piemērojami pasta satiksmes jomā [16], ir paredzēti Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi [17], 237. un 238. pantā, kas veido VII sadaļas 4. iedaļu "Pasta satiksme", kurā apkopoti attiecībā uz muitas deklarācijas parasto procedūru piemērojamie noteikumi.

27. Padomes 1983. gada 28. marta Regula (EEK) Nr. 918/83, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem [18], turklāt paredzēja atbrīvojumus

14 — Skat. arī Muitas kodeksa 45. pantu.

15 — Šeit tomēr jāatgādina, ka saskaņā ar 8. pantu Padomes 2000. gada 29. septembra Lēmumā 2000/597/EK (Euratom) par Eiropas Kopienu pašu resursu sistēmu (OV L 253, 42. lpp.), kas bija piemērojams tad, kad notika pamata lietā izskatāmie fakti, minētā lēmuma 2. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētos Kopienu pašu resursus, tostarp muitas nodokļus, "dalībvalstis iekasē saskaņā ar savu normatīvo un administratīvo aktu noteikumiem, ko vajadzības gadījumā pielāgo, lai tie atbilstu Kopienas noteikumos ietvertajām prasībām".

16 — Piemēram, Regulas Nr. 2454/93 237. panta 1.A punktā ir precizēts, ka pasta sūtījumi, tostarp sūtījumi pakās, tiek "uzskatīti" par tādiem, kas muitā deklarēti laišanai brīvā apgrozībā (a) apakšpunktā paredzētajā gadījumā) laikā, kad tos ieved Kopienas muitas teritorijā, ar nosacījumu, ka šie sūtījumi saskaņā ar Kodeksa 38. panta 4. punkta izņēmumu nav jānogādā muitā, vai, ja tas tā nav (b) apakšpunktā paredzētajā gadījumā), brīdī, kad tos uzrāda muitai, ar nosacījumu, ka tiem pievieno CN22 un/vai CN23 deklarāciju. Sākotnēji tika minētas C1 un/vai C2/CP3 deklarācijas. Šis noteikums tika grozīts ar Komisijas 2000. gada 24. jūlija Regulas (EK) Nr. 1602/2000, ar kuru groza Regulu (EEK) Nr. 2454/93, kura nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 188, 1. lpp.), 1. panta 6) punktu, ņemot vērā, ka ir aizstātas Pasaules Pasta savienības vēstuļu vai paku sūtījumu deklarācijas veidlapas (šajā ziņā skat. minētās regulas preambulas 9. apsvērumu).

17 — OV L 253, 1. lpp. Turpmāk tekstā — "Muitas kodeksa īstenošanas regula". Padomes 1988. gada 21. decembra Regulā (EEK) Nr. 4151/88 par noteikumiem, ko piemēro Kopienas muitas teritorijā ievestām precēm (OV L 367, 1. lpp.), kura atcelta ar Muitas kodeksu, jau bija paredzēti īpaši noteikumi pasta satiksmes jomā (it īpaši skat. šīs regulas preambulas piekto apsvērumu, kā arī 3. panta 4. punktu un 10. pantu).

18 — OV L 105, 1. lpp. un labojums OV 1986, L 271, 31. lpp., kas grozīts ar Aktu par nosacījumiem, ar kādiem Čehijas Republika, Igaunijas Republika, Kipras Republika, Latvijas Republika, Lietuvas Republika, Ungārijas Republika, Maltas Republika, Polijas Republika, Slovēnijas Republika un Slovākijas Republika pievienojas Eiropas Savienībai, un pielāgojumiem Līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā — Protokols Nr. 3 par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes Suverēnajām bāzu teritorijām Kiprā (OV 2003, L 236, 940. lpp.). Šī regula ir atcelta ar Padomes 2009. gada 16. novembra Regulu (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem (OV L 324, 23. lpp.).

no ievedmuitas nodokļa tiem sūtījumiem, kuru vērtība ir niecīga, proti, nepārsniedz EUR 22 [19], kā arī sūtījumiem, ko privātpersona sūta citai privātpersonai, konkrētāk — privātpersona no trešās valsts sūta citai privātpersonai Savienības muitas teritorijā, ar nosacījumu, ka tie ir nekomerciāli sūtījumi [20].

28. Tomēr iesniedzējtiesas nolēmumā nav sniegta neviena norāde ne par īpašiem atbrīvojumiem, ne par Padomes Regulu Nr. 918/83. No apstākļiem, kas saistīti ar iesniedzējtiesas lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izklāstītajiem faktiem, Čehijas Republikas valdība ir secinājusi, ka pakas sūtītājam, proti, piegādātājam, tām [pakām] pievienotajos dokumentos (CN 21 vai CN 22 veidlapās) strīdīgās preces bija jānorāda kā tādas, kurām ir niecīga vērtība un kuras ieved ar atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa, piemērojot iepriekš minētās Regulas Nr. 918/83 27. pantu. No iesniedzējtiesas nolēmuma var arī secināt, ka, ņemot vērā, cik bieži strīdīgās preces ir ievestas, tām nekādā gadījumā nevar piemērot atbrīvojumu darījumiem, kas noslēgti privātpersonu starpā.

29. Tomēr iesniedzējtiesai ir jākonstatē fakti, kuri tai šajā ziņā ļautu izdarīt iespējamos secinājumus.

30. Svarīgi atcerēties, ka uz pasta sūtījumiem attiecas īpaši noteikumi, kuri galvenokārt ir paredzēti nevis iepriekš minētajos Savienības atvasināto tiesību aktos, bet gan konvencijā "Pasaules Pasta savienības konstitūcija", kas pieņemta 1964. gada 10. jūlijā Apvienoto Nāciju Organizācijas uzraudzībā [21], un Starptautiskajā muitas procedūru vienkāršošanas un saskaņošanas konvencijā [22], kas parakstīta Kioto 1973. gada 18. maijā [23], it īpaši tās F.4. pielikumā, kurš attiecas uz pasta satiksmes jomā piemērojamajām muitas formalitātēm, un kas

19 — Skat. šīs regulas 27. un 28. pantu. Šis izņēmums attiecās uz precēm, kas no trešām valstīm tieši nosūtītas saņēmējam Savienības teritorijā, izņemot alkohola izstrādājumus, smaržas un tualetes ūdeņus, kā arī tabaku un tabakas izstrādājumus.

20 — Skat. minētās regulas 29.–31. pantu.

21 — Šajā konvencijā, kurai pievienojušās visas Eiropas Savienības dalībvalstis, ir noteikts vispārējs tiesiskais regulējums, kas reglamentē starptautiskus pasta pakalpojumus.

22 — Padomes 1975. gada 18. marta Lēmums 75/199/EEK, ar ko noslēdz Starptautisko muitas procedūru vienkāršošanas un saskaņošanas konvenciju un pieņem tās pielikumu par muitas noliktavām (OV L 100, 1. lpp.).

23 — Ar Padomes 2003. gada 17. marta Lēmumu 2003/231/EK par Eiropas Kopienas pievienošanos Starptautiskās konvencijas par muitas procedūru vienkāršošanu un saskaņošanu (Kioto Konvencija) grozījumu protokolam (OV L 86, 21. lpp.) Eiropas Savienība pievienojās Starptautiskās konvencijas par muitas procedūru vienkāršošanu un saskaņošanu grozījumu protokolam, ko Muitas sadarbības padome pieņēma 1999. gada 26. jūnijā. Skat. arī Padomes 2004. gada 26. aprīļa Lēmumu 2004/485/EK, kas groza Lēmumu 2003/231/EK par Eiropas Kopienas pievienošanos Starptautiskās Konvencijas par muitas procedūru vienkāršošanu un saskaņošanu (Kioto Konvencija) grozījumu protokolam (OV L 162, 113. lpp.). Pievienošanās attiecas uz grozījumu protokolu, tostarp I un II pielikumu, izņemot III pielikumu.

apstiprināta Padomes 1994. gada 8. decembra Lēmumā 94/798/EK [24], turklāt šie noteikumi ir ieviesti dažādās valsts tiesību sistēmās [25].

31. No starptautiskās konvencijas normām, kas attiecas uz muitas procedūru vienkāršošanu un saskaņošanu, un it īpaši no tās F.4. pielikuma, kurš attiecas uz pasta satiksmes jomā piemērojamajām muitas formalitātēm, izriet, ka par muitas formalitāšu ievērošanu starptautisko pasta sūtījumu kontekstā principā ir atbildīgs sūtītājs, kuram ir jāiesniedz vajadzīgie dokumenti, t.i., muitas deklarācijas veidlapas (sākumā F.4. pielikumā paredzētās veidlapas C2/CP3, pēc tam — Savienības Muitas kodeksā paredzētā muitas deklarācija CN22 vai CN23), tirdzniecības rēķini vai priekšapmaksas (*pro forma*) rēķini vai attiecīgā gadījumā jebkādi citi dokumenti (piemēram, izcelsmes sertifikāts, fitosanitārais sertifikāts, eksporta atļauja).

minētais jēdziens "piedalīšanās" šajā kodeksā nav definēts. Turklāt tajā nav nevienas norādes uz dalībvalstu tiesībām, lai noteiktu šo noteikumu saturu un piemērošanas jomu. Tādējādi runa ir par autonomu Savienības tiesību jēdzienu, kura definīcija jāsniedz Tiesai. Tiesa atkārtoti ir nospriedusi, ka gan no Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas, gan no vienlīdzības principa izriet prasība, ka Kopienu tiesību norma, kurā tās satura un piemērošanas jomas noskaidrošanai nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, parasti visā Eiropas Savienībā ir interpretējama vienveidīgi un autonomi, ņemot vērā normas kontekstu un attiecīgā tiesiskā regulējuma mērķi [26].

2) Piedalīšanās preču ievešanā Savienības muitas teritorijā

32. Kā ir norādījusi iesniedzējtiesa, Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrajā ievilkumā

33. Svarīgi uzreiz uzsvērt, ka Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta noteikumu mērķis ir nevis noteikt par preču pretlikumīgu ievešanu Savienības teritorijā "atbildīgo personu", bet gan plašāk definēt tādu parādnieku, kas radies saistībā ar pretlikumīgu ievešanu, lai tādējādi aizsargātu vispārējās Savienības finanšu intereses.

24 — Lēmums, ar ko Kopienas vārdā pieņem Starptautiskās muitas procedūru vienkāršošanas un saskaņošanas konvencijas E.7. un F.4. pielikumu (OV L 331, 11. lpp.). Jānorāda, ka šis pielikums tomēr tika apstiprināts ar vispārīgu atrunu un atrunām attiecībā uz standartu 19. un 26. punktu un ieteicamās prakses 23., 24. un 25. punktu.

25 — Šajā ziņā skat. manus apsvērumus 16. zemsvītras piezīmē.

26 — Skat. it īpaši 1984. gada 18. janvāra spriedumu lietā 327/82 *Ekro* (*Recueil*, 107. lpp., 11. punkts), 2000. gada 19. septembra spriedumu lietā C-287/98 *Linster* (*Recueil*, I-6917. lpp., 43. punkts) un 2003. gada 27. februāra spriedumu lietā C-373/00 *Adolf Truley* (*Recueil*, I-1931. lpp., 35. punkts).

34. Muitas kodeksa 202. panta 3. punkts vispirms ir jāinterpretē saistībā ar iepriekšējiem punktiem, it īpaši tā pirmā punkta a) apakšpunktu, kurā pretlikumīga ievešana definēta, tostarp atsaucoties uz Muitas kodeksa 38.–41. punktu. Saskaņā ar Muitas kodeksa 202. panta 1. punkta pēdējo teikumu preču ievešanu Savienības teritorijā uzskata par pretlikumīgu, ja šīs preces nav uzrādītas muitā saskaņā ar minētā Muitas kodeksa 38.–41. panta noteikumiem.

35. Tādējādi šī tiesību norma apstiprina, ka Muitas kodeksā galvenā nozīme ir muitas deklarācijai un, plašākā nozīmē, deklarētājam. Kā Tiesai ir bijusi iespēja konstatēt, muitas parādnieka statuss ir saistīts vienīgi ar muitas deklarācijas iesniegšanas formalitāti, un tas izriet no tiesiskām sekām, kas saistītas ar deklarācijas iesniegšanas formalitāti [27]. Parasti muitas parādnieks ir deklarētājs vai, attiecīgā gadījumā, persona, kuras uzdevumā ir iesniegta deklarācija [28], vai persona, kurai ir pienākums iesniegt deklarāciju [29]. Šādā aspektā pats Muitas kodeksa 202. panta mērķis ir paplašināt [30] muitas parādnieka jēdzienu, attiecinot to arī uz personām, kuras nav ievērojušas Savienības muitas tiesisko regulējumu, tādējādi caur pretējo apliecinot šādas deklarācijas izšķirošo nozīmi [31].

36. Pēc šiem precizējumiem ir jānorāda, ka Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta trīs ievilkumi nosaka kārtību, ar kuru tiek ieviesta zināma gradācija saistībā ar tādas personas "iesaistīšanos", kas atzīta par parādnieku tādēļ, ka tā ir piedalījusies preču pretlikumīgā ievešanā. Tādējādi pirmajā ievilkumā persona, kas ir veikusi pretlikumīgu ievešanu, proti, persona, kurai parasti būtu jānokārto atmuitošanas procedūras un jāizpilda deklarētāja pienākumi, zināmā mērā ir noteikta par galveno jeb pirmās pakāpes parādnieku. Otrajā un trešajā ievilkumā ir minētas personas, kas, lai arī nav par atmuitošanas procedūrām

27 — 2002. gada 14. novembra spriedums lietā C-251/00 *Ilumitrónica* (*Recueil*, I-10433. lpp., 32., 33. un 65. punkts).

28 — Piemēram, tādas personas darba devējs, kura, veicot darba devēja noteiktos pienākumus, pretlikumīgi ievedusi strīdīgās preces (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Spedition Ulustrans*).

29 — Iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Viluckas* un *Jonusas* (23. un 24. punkts).

30 — Skat. it īpaši 2009. gada 2. aprīļa spriedumu lietā C-459/07 *Elshani* (Krājums, I-2759. lpp., 26.–28. punkts).

31 — Tāpat kā Muitas kodeksa 203.–205., 210., 211., kā arī 220. pants, kuros paredzētas visas situācijas, kad attiecīgais uzņēmējs nav ievērojis Savienības muitas tiesisko regulējumu (skat. 2011. gada 31. marta spriedumu lietā C-546/09 *Aurubis Balgaria*, Krājums, I-2531. lpp., 32.–34. punkts).

"atbildīgās personas" atbilstoši Muitas kodeksam, tomēr ir iesaistītas šajā darbībā pirms pretlikumīgas ievešanas vai uzreiz pēc tās.

37. Tādējādi Muitas kodeksa 202. panta 3. punktā tiek ļauts definēt vairākas parādnieku kategorijas un attiecīgā gadījumā — solidāros kopparādniekus [32], kuri nav samaksājuši muitas maksājumu, kas radies, pretlikumīgi ievedot preces, un kurus nosaka atkarībā no viņu iesaistīšanās strīdīgajās darbībās. Šajā ziņā jāuzsver, ka Muitas kodeksā nav noteikts, ka viena parādnieku kategorija ir svarīgāka nekā citas, jo, lai varētu īstenot šajā tiesību normā paredzēto mērķi, proti, iekasēt muitas nodokli, no kura persona izvairījusies saistībā ar muitas formalitātēm, muitas administrācija var vienādi vērsties pie jebkura no šiem parādniekiem, kuru tā uzskata par galveno atbildīgo personu.

38. Šajā ziņā Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrajā ievilkumā paredzētais objektīvais nosacījums ir noformulēts ļoti vispārīgi, lai acīmredzot aptvertu visu veidu situācijas. Tiek prasīta nevis faktiska "piedalīšanās" preču "pretlikumīgā ievešanā" muitas teritorijā un tādējādi vairāk vai mazāk tieša piedalīšanās notikušajā pārkāpumā, bet gan vienkārši "piedalīšanās" preču ievešanā, proti, iesaistīšanās jebkurā darbībā, ar ko ir palīdzēts fiziski nogādāt preces Savienības muitas teritorijā.

39. Kā ģenerāladvokāts A. Tizano [*A. Tizzano*] uzsvēra savos secinājumos lietā, kurā taisīts iepriekš minētais spriedums lietā *Spedition Ulustrans* [33], "šāds nosacījums tiks izpildīts ikreiz, kad persona ir devusi fizisku vai morālu ieguldījumu, ievedot preces Kopienā". Tādējādi tiek uzsvērts, ka joma, uz kuru, iespējams [34], attiecas šis noteikums, ir īpaši plaša un ka tā var ietvert gan tiešu piedalīšanos, piemēram, fiziski ievedot preces Savienības muitas teritorijā, proti, aktīvi iesaistoties Savienības ārējo robežu pārkāpšanā [35], gan netiešu piedalīšanos, piemēram, līdzdalību tādu darbību finansēšanā, kad pretlikumīgi tiek ievestas preces, vai, kā tas ir pamata lietā, — vienkārši veicot starpniecības pakalpojumus

32 — Tā tas bija lietā, kurā pasludināts iepriekš minētais spriedums *Spedition Ulustrans*.

33 — Minēto secinājumu 40. punkts.

34 — Proti, ja vien ir izpildīts otrais, subjektīvais, nosacījums.

35 — Piemēram, kopēja atbildība, kas jāuzņemas arī kravas automašīnas šoferim, kurš preces pārvedis pāri Savienības ārējām robežām, nenokārtojot muitas formalitātes, un viņa darba devējam, kā tas bija lietā, kurā pieņemts iepriekš minētais spriedums *Spedition Ulustrans*.

tādu preču pirkuma līgumu noslēgšanā, kuras vēlāk tiek pretlikumīgi ievestas Savienības muitas teritorijā.

40. Kā tas izriet arī no lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu, preču ievešana Savienības muitas teritorijā ir notikusi, izmantojot pasta satiksmi, un prasītājs pamata lietā nesūtīja un nesaņēma pasta sūtījumus, ar kuriem ievestas šīs preces. Tomēr, pamatojoties uz šiem apstākļiem, es nevaru secināt, ka prasītājs pamata lietā nav "piedalījies" strīdīgajā ievešanā, jo saistībā ar muitas parādu, kas radies, ievedot muitā nedeklarētas preces vai tādas preces, kas kļūdaini deklarētas ar citu nosaukumu [36], kā pamatojums jāizmanto Muitas kodeksa 202. pants.

41. Savukārt pasta satiksmes īpašais raksturs noteikti jāņem vērā, izvērtējot Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrā un trešā ievilkumā paredzēto subjektīvo nosacījumu, kuru es aplūkošu turpmāk un kura uzdevums ir mazināt tā objektīvā nosacījuma stingro raksturu, ko attiecina uz personām, kurām parasti nav jāizpilda deklarētāja pienākumi.

36 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Papismedov* (36. punkts).

42. Tādējādi var secināt, ka persona, kas ir palīdzējusi noslēgt Savienības teritorijā ievestu preču pirkuma līgumus, ir "piedalījusies" šo preču ievešanā Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrā ievilkuma izpratnē.

3) "Apzinājusies, vai kurai [saprātīgi] būtu bijis jāapzinās, ka šāda ievešana ir pretlikumīga"

43. Tomēr, ņemot vērā iepriekš minēto, personu, kura ir "piedalījusies" preču ievešanā Savienības teritorijā, var atzīt par muitas parādnieku vienīgi tad, ja saskaņā ar Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otro ievilkumu ir konstatēts, ka šī persona ir apzinājusies vai tai saprātīgi būtu bijis jāapzinās, ka šāda ievešana ir pretlikumīga. Šajā ziņā iesniedzējtiesa precizē, ka tā pagaidām šādu faktu nav konstatējusi.

44. Tiesa vairākas reizes ir uzsvērusi, ka LESD 267. pantā paredzētā procesa ietvaros, kura pamatā ir funkciju sadale starp valsts tiesām un Tiesu, jebkurš lietas apstākļu vērtējums

ir valsts tiesas kompetencē [37]. Tādējādi pašai Tiesai nav jākonstatē, vai šajā gadījumā ir izpildīts subjektīvais nosacījums un vai prasītājs pamata lietā zināja vai viņam "[saprātīgi] būtu bijis jāzina", ka strīdīgo preču ievešana ir pretlikumīga. Tomēr, lai valsts tiesai sniegtu lietderīgu atbildi, Tiesa var sadarbības ar valsts tiesu kontekstā tai sniegt visas norādes, ko tā uzskata par vajadzīgām [38]. Tādēļ Tiesai jāsniedz iesniedzējtiesai tās norādes, kas tai ļautu konstatēt šo faktu, un informācija gan par izmantojamo metodi, gan piemērojamajiem kritērijiem.

45. Saistībā ar Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otro (kā arī trešo) ievilkumu galvenā problēma neapšaubāmi ir noteikt, kas būtu saprotams ar frāzi "[saprātīgi] būtu bijis jāapzinās" [39], ka preču ievešana ir pretlikumīga [40].

46. Uzdodot otro no šiem diviem jautājumiem, iesniedzējtiesa mums piedāvā alternatīvu, proti, divas iespējamas atbildes. No vienas puses, varētu uzskatīt, ka persona, kas piedalījusies attiecīgo preču pretlikumīgā ievešanā, ir muitas parādnieks, jo šī persona ir apzinājusies vai pieļāvusi, ka varētu notikt šāds pārkāpums. No otras puses, varētu uzskatīt, ka šī persona ir parādnieks vienīgi tad, ja tā ir praktiski nodrošinājusi šādas varbūtības īstenošanos.

37 — Skat. tostarp 1978. gada 16. marta spriedumu lietā 104/77 *Oehlschläger* (*Recueil*, 791. lpp., 4. punkts), 1979. gada 15. novembra spriedumu lietā 36/79 *Denkavit Futtermittel* (*Recueil*, 3439. lpp., 12. punkts) un 2011. gada 10. februāra spriedumu apvienotajās lietās C-436/08 un C-437/08 *Haribo Lakritzen Hans Riegel* un *Österreichische Salinen* (Krājums, I-305. lpp., 41. punkts).

38 — Skat. tostarp 2008. gada 1. jūlija spriedumu lietā C-49/07 *MOTOE* (Krājums, I-4863. lpp., 30. punkts), 2009. gada 4. jūnija spriedumu lietā C-142/05 *Mickelsson* un *Roos* (Krājums, I-4273. lpp., 41. punkts), 2010. gada 15. aprīļa spriedumu lietā C-433/05 *Sandström* (Krājums, I-2885. lpp., 35. punkts), kā arī 2010. gada 22. decembra spriedumu lietā C-12/10 *Lecson Elektromobile* (Krājums, I-14173. lpp., 15. punkts).

39 — Angliski "reasonably have been aware", vāciski "vernünftigerweise hätten wissen müssen", spāniski "debiendo saber razonablemente".

40 — Jānorāda, ka Muitas kodeksā ir ietverti citi noteikumi, kuros pārņemts līdzīgs vai identisks formulējums. 8. panta 1. punkta pirmais ievilkums attiecas uz labvēliga lēmuma atcelšanu, kas pieņemts, pamatojoties uz neprecīzu vai nepilnīgu informāciju. 201. panta 3. punkta otrā daļa attiecas uz muitas deklarācijām, kurās sniegta nepatiesa informācija. 203. panta 3. punkta otrais un trešais ievilkums ir par preču izņemšanu no muitas uzraudzības. 205. panta 3. punkts attiecas uz tādu preču patēriņu, kas apliekamas ar ievedmuitas nodokli brīvajā zonā vai brīvajā noliktavā. 210. panta 3. punkta otrais ievilkums attiecas uz tādu preču izvešanu no Savienības muitas teritorijas, neiesniedzot muitas deklarāciju, kas apliekamas ar izvedmuitas nodokli. Tādu pašu formulējumu izmantojusi arī pati Tiesa savos spriedumos (2011. gada 17. marta spriedums lietā C-23/10 Komisija/Portugāle). Līdzīgu formulējumu izmantošana ir ļoti izplatīta tādos tiesību aktos, kuros noteiktas sankcijas trešām valstīm vai atsevišķām personām vai organizācijām ("smart sanctions"), jo fiziska vai juridiska persona nevar būt atbildīga par aizlieguma pārkāpumu, ja tā nav varējusi "apzināties", ka tās darbība radītu šādas sekas (skat., piemēram, Padomes 2011. gada 9. maija Regulas (ES) Nr. 442/2011 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Sīrijā (OV L 121, 1. lpp.) 10. panta 2. punktu).

47. Es ne mazākajā mērā neesmu pārliecināts, ka Savienības likumdevējs būtu vēlējies, lai personu, kura ir "piedalījusies" preču ievešanā Savienības muitas teritorijā, — "piedalīšanos" saprotot ļoti plašā nozīmē, ko es piedāvāju jau iepriekš, — varētu atzīt par "muitas parādnieku" Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrā ievilkuma izpratnē, jo šī persona neatradās situācijā, kurā šāda pārkāpuma iespēja nepastāvētu, proti — atgriežoties arī pie iesniedzējtiesas formulējuma — "ir pieļāvusi šādu iespēju" ("denkbar"). Tomēr es neesmu pārliecināts, ka, lai personu atzītu par muitas parādnieku šīs tiesību normas izpratnē, ir noteikti jāpārliecinās, ka attiecīgā persona "paredz" ("fest rechnen") šī pārkāpuma notikšanu.

48. Tādēļ es sliecos uzskatīt, ka ir jānoraida iesniedzējtiesas ierosinātā alternatīva un jāmēģina sniegt Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrā un trešā ievilkuma noteikumos izmantotā izteiciena autonomu interpretāciju [41].

49. Ar apstākļa vārdu "saprātīgi" (*raisonnablement*) ir iekļauta atsauce uz nosacījumu par samērā informētu uzņēmēju [42], un tas norāda uz to, kas normālos apstākļos būtu jāzina ikvienam. Savukārt, lai konstatētu subjektīvu nosacījumu, noteikti jāveic tās informācijas novērtējums "in concreto", kas normālos apstākļos bija vai varēja būt attiecīgās personas rīcībā, lai noteiktu, cik liela ir iespēja, ka šī persona ir izvairījusies no muitas noteikumu ievērošanas, zinot attiecīgos faktus.

50. Tādējādi subjektīvais nosacījums, kas paredzēts Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrajā ievilkumā, nosaka, ka kompetento tiesu pārraudzībā muitas iestādei ir jākonstatē, ka tās personas rīcībā, kas ir piedalījusies strīdīgajā preču pretlikumīgajā ievešanā, bija, vajadzēja būt vai varēja būt informācija, kas tai ļauj konstatēt šo pārkāpumu, to paredzēt un attiecīgā gadījumā novērst tā notikšanu.

41 — Šajā ziņā skat. manus iepriekš izklāstītos apsvērumus šo secinājumu 32. punktā.

42 — Samērā informēta uzņēmēja jēdziens, protams, atgādina arī par samērā informētiem, uzmanīgiem un apdomīgiem vidusmēra patērētājiem vai interneta lietotājiem, ar ko ciešā saistībā citu starpā ir novērtēta preču zīmes atšķirtspēja (2002. gada 18. jūnija spriedums lietā C-299/99 *Philips*, *Recueil*, I-5475. lpp., un 2005. gada 15. septembra spriedums lietā C-37/03 P *BioID*/ITSB, Krājums, I-7975. lpp.). Formulējums "samērā informēts, uzmanīgs un apdomīgs vidusmēra patērētājs" ir izmantots arī citās situācijās, ne tikai saistībā ar preču zīmju tiesībām (skat. 1998. gada 16. jūlija spriedumu lietā C-210/96 *Gut Springenheide* un *Tusky*, *Recueil*, I-4657. lpp.). Skat. arī patērētāju aizsardzības jomā — 2007. gada 4. oktobra spriedumu lietā C-457/05 *Schutzverband der Spirituosen-Industrie* (Krājums, I-8075. lpp.), kā arī maldinošas reklāmas jomā — 2003. gada 8. aprīļa spriedumu lietā C-44/01 *Pippig Augenoptik* (*Recueil*, I-3095. lpp.).

51. Veicot šo vērtējumu, kompetentās valsts iestādes un tiesas var ņemt vērā visu veidu apstākļus. Kā piemērus, kas nav izsmeļoši, var minēt attiecīgās personas statusu (vienkārši privātpersona, uzņēmējs vai daļēji uzņēmējs), kā arī statusu, kādā šī persona ir iesaistījusies strīdīgajā darbībā, to darbību raksturu, kas tiek uzskatītas par "piedalīšanos" strīdīgajā pretlikumīgajā ievešanā, kā arī ievešanas posmu, kura laikā notikušas šīs darbības (preču ievešanas finansēšana, transportēšanas organizēšana, pirkuma līgumu slēgšana), līgumsaistības, kas, iespējams, jau nosaka šīs personas saistības, vai, vienkāršāk, — informāciju, kas, kā tas tiek uzskatīts, tai jāņem vērā vai kas ir iegūstama un viegli pieejama.

52. Kompetentajām valsts iestādēm un tiesām, tos salīdzinot, jāizvērtē dažādi atbilstoši apstākļi, kas ir viņu rīcībā un kas var palīdzēt noteikt, vai attiecīgā persona ar pietiekami lielu varbūtību ir rīkojusies, zinot attiecīgos faktus. Lai arī šajā ziņā ir jāatzīst šo tiesu zināma rīcības brīvība, tomēr atbilstoši līdzvērtības un efektivitātes principiem salīdzināmās situācijās tām ir jāveic šis novērtējums, ievērojot noteikumus par pierādījumu sniegšanu [43].

53. Tikai tādēļ, lai iesniedzējtiesai sniegtu lietderīgu atbildi uz tās uzdotajiem jautājumiem, noslēgumā vēlos minēt konkrētākus piemērus attiecībā uz faktiem, ko varētu ņemt vērā attiecīgajā situācijā pamata lietā.

54. Kā izriet no iesniedzējtiesas sniegtajiem precizējumiem, strīdīgajā preču pretlikumīgajā ievešanā prasītājs pamata lietā ir piedalījies ar savu *eBay* veikalu starpniecību.

55. Šajā ziņā Komisija norāda, ka prasītājs pamata lietā nevar, pirmkārt, noliegt, ka ar savu *eBay* veikalu starpniecību viņš tādējādi diezgan regulāri un peļņas gūšanas nolūkā ir tirgojis preces internetā, organizējot un palīdzot noslēgt pirkuma līgumus, saistībā ar kuriem preces no Ķīnas piegādātas Savienībā, un, otrkārt, viņš nevarēja nezināt, ka par šādi piegādātām precēm ir jānomaksā ievedmuitas nodoklis. Saistībā ar šo aspektu Komisija atsaucas uz veidlapu, kurā sniegta informācija par preču pasūtījumu internetā (elektroniskā

43 — Šajā ziņā skat. it īpaši 2003. gada 10. aprīļa spriedumu lietā C-276/01 *Steffensen* (*Recueil*, I-3735. lpp., 80. punkts), 2006. gada 7. septembra spriedumu lietā C-526/04 *Laboratoires Boiron* (Krājums, I-7529. lpp.), 2008. gada 24. aprīļa spriedumu lietā C-55/06 *Arcor* (Krājums, I-2931. lpp., 192. punkts) un 2010. gada 28. janvāra spriedumu lietā C-264/08 *Direct Parcel Distribution Belgium* (Krājums, I-731. lpp., 32.–36. punkts un 42.–47. punkts).

tirdzniecība), ko sagatavojusi Vācijas muitas administrācija. No tā Komisija secina, ka bija pamats gaidīt, ka piegādātājam vai tā klientiem tiks paziņots par spēkā esošiem noteikumiem, un uzsver, ka tie bija jāievēro, ja viņam bija šaubas par to, vai strīdīgo preču ievešana Savienības teritorijā ir likumīga.

56. Šādi rīkojoties, Komisija atsaucās uz diviem faktiem, proti, pirmkārt, to darbību raksturu, ko veicis prasītājs pamata lietā, šajā gadījumā ilguma un apjoma ziņā gandrīz uzņēmējdarbību internetā, un, otrkārt, par tiem muitas noteikumiem sagatavotās atbilstošās informācijas publicēšanu, kuri piemērojami šādām darbībām, attiecībā uz ko ir jāsniedz turpmāki apsvērumi.

57. Jāuzsver, ka pirmais fakts vairāk attiecas uz darbību raksturu vai kārtību, kādā veiktas šīs darbības, nevis prasītāja pamata lietā "statusu". Nav runa par to, vai šī persona jāuzskata par uzņēmēju, daļēji uzņēmēju vai par parastu amatieri, jo Muitas kodeksā nav atrodams pamatojums šādam iedalījumam. Lai gan, protams, ja fiziska persona veic uzņēmējdarbību, tai būtu jāapzinās visi noteikumi, kas piemērojami attiecībā uz šo darbību [44], persona, kura darbību veic kā amatieris, — pretēji un tikai šī iemesla dēļ — nevar ignorēt pienākumu ievērot piemērojamos muitas noteikumus vai izvairīties no atbildības iespējama pārkāpuma gadījumā.

58. Savukārt attiecīgās darbības nepārtrauktais raksturs, attiecīgo preču apjoms, nosūtīto pasta sūtījumu skaits un biežums, kā arī fakts, ka šīs pakas nosūtījis viens un tas pats piegādātājs vai ļoti mazs skaits piegādātāju, ir fakti, kas noteikti jāņem vērā, veicot šādu vērtējumu. Tāpat no šāda viedokļa ārkārtīgi būtisks ir fakts, ka attiecīgā persona ir mainījusi kārtību, kādā tā veic savu darbību, lai izvairītos no muitas formalitātēm.

59. Otrs fakts, proti, atbilstošās informācijas publicēšana, noteikti ir svarīgākais aspekts, kas jāņem vērā, lai novērtētu, vai personu var pamatoti uzskatīt par tādu, kas rīkojusies, izvairoties no muitas noteikumu ievērošanas,

44 — Savukārt veiktās darbības uzņēmējdarbības raksturu acīmredzot var ņemt vērā, novērtējot attiecīgās personas rīcībā esošo informāciju.

zināmama attiecīgos faktus. Saistībā ar šo iesniedzējtiesa katrā ziņā var ņemt vērā plašai sabiedrībai pieejamu informāciju, kas ir vienkārši atpazīstama un viegli pieejama, piemēram, veidlapu, kurā sniegta informācija par preču pasūtījumu internetā, uz ko norādījusi Komisija. Tai arī noteikti jāvar pamatoties uz informāciju, kas prasītājam pamata lietā bija jāņem vērā saskaņā ar līgumu, proti, uz *eBay* lietošanas noteikumiem [45] un īpašajiem noteikumiem.

60. Šādā "obligātas" informācijas kategorijā it īpaši ietilpst "noteikumi pārdevējiem" [46], kas jāizlasa un jāsaprot visiem *eBay* dalībniekiem un kas tostarp paredz nodrošināt "vietējo likumu un noteikumu" piemērošanu. Tādējādi pārdevējiem ir līgumiskās saistības iepazīties un ievērot pārdošanas starptautiskā mērogā norādes [47], kurās ir precizēts, ka pārdevējiem un pircējiem ir jāievēro dažādi piemērojamie noteikumi. Šajā informācijā, kas publicēta *eBay* interneta vietnes sadaļā "Palīdzība", rubrikās "Apmaksa un piegāde", "Preces iesaiņošana un nosūtīšana", "Starptautiskā piegāde", it īpaši ir minēts dokuments "Muitas dokumenti un formalitātes" [48], kurā īsumā izklāstītas muitas saistības, kas jāievēro pārdevējiem.

61. Tomēr, kā jau es to iepriekš norādīju, tieši iesniedzējtiesai ir jānosaka, vai, ņemot vērā prasītāja pamata lietā darbību raksturu, informāciju, kas tam bija jāņem vērā, un faktiskos un tiesiskos apstākļus, kādos veiktas minētās darbības, tostarp faktu, ka strīdīgo preču ievešana ir notikusi, izmantojot pasta satiksmi, šo prasītāju var atzīt par tādu muitas parādnieku, kas radies, pretlikumīgi ievedot preces Savienības muitas teritorijā Muitas kodeksa 202. panta 3. punkta otrā ievilkuma izpratnē.

45 — http://pages.ebay.fr/help/policies/user-agreement.html.

46 — http://pages.ebay.fr/help/policies/seller-rules-overview.html.

47 — http://pages.ebay.fr/help/policies/seller-international.html.

48 — http://pages.ebay.fr/help/pay/customs.html.

V — Secinājumi

62. Tādēļ es ierosinu Tiesai uz *Bundesfinanzhof* uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, kas ir grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 16. novembra Regulu (EK) Nr. 2700/2000, 202. panta 3. punkta otrais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka par muitas parādu, kas radies, pretlikumīgi ievedot preces Eiropas Savienības muitas teritorijā, ir atbildīga tā persona, kas, tieši nepiedaloties preču ievešanā, bijusi starpniece attiecīgo preču pirkuma līgumu noslēgšanā, ja vien ir pierādīts, ka, ņemot vērā informāciju, kas bija vai varēja būt šīs personas rīcībā normālos apstākļos, šī persona ir ar pietiekamu varbūtību rīkojusies, zinot attiecīgos faktus.

Kompetentajām valsts iestādēm un tiesām ir jānovērtē un jāsalīdzina dažādi to rīcībā esoši atbilstoši fakti, ievērojot noteikumus par pierādījumu sniegšanu salīdzināmās situācijās atbilstoši līdzvērtības un efektivitātes principiem.